

Això és un gai?

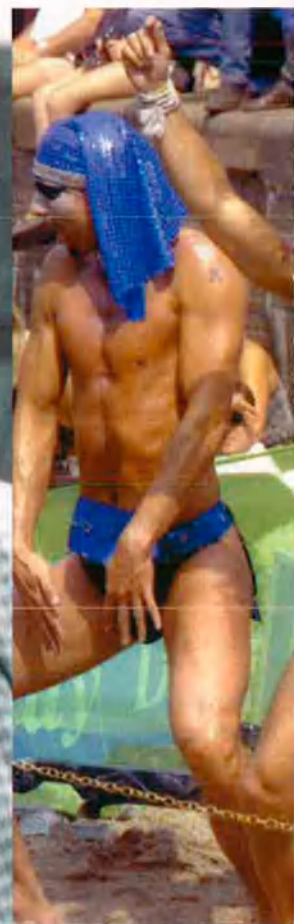
Integració i matrimoni. Fills i poder econòmic. Sembla que, als EUA, els gais ho han aconseguit tot. Però aquesta victòria ha tingut un preu. Ens ho explica el guru dels homosexuals, el periodista Andrew Sullivan, que acaba de publicar un assaig sobre la matèria.

És morta, acabada, desapareguda. La cultura gai, transgressiva, patidora i aïllada, ja és passat. Ara existeix la integració, que és el pas següent de l'acceptació. Tanmateix, hi ha també el risc que la fi de la cultura signifiqui homologació i igualtat, una mena de globalització de la identitat sexual. Ens ho afirma Andrew Sullivan, un dels periodistes més famosos del món gai: amb quaranta-dos anys, és un intel·lectual britànic i s'ha establert als EUA des de fa més de vint anys.

Recentment, Sullivan ha publicat un llarg assaig sobre la fi de la cultura gai. A més, el prestigiós setmanari *The New Republic* l'ha il·lustrat en portada, amb la imatge de dos homes vestits com qualsevol americà de classe mitjana, mirant-se de manera paternal un noi que té una pilota de bàsquet a les mans. Una imatge de família perfecta, "a l'americana", que respira normalitat i valors tradicionals. No hi ha res de transgressor. "Un triomf i una amenaça alhora", escriu Sullivan, conservador i catòlic, per explicar que per als gais sempre ha estat un somni el fet que la seva sexua-

EL TEMPS / EFE

litat no cridés l'atenció entre la família, els amics o els companys de feina. Resulta, però, que el triomf és una amenaça perquè, durant dècades, els gais s'han identificat amb la cultura del silenci i de la vergonya, i sense aquests elements s'arrisquen a perdre la seva identitat. "Girar pàgina és difícil i, al mateix temps, alliberador, trist i emocionant", opina Sullivan. "Encara que socialment fem passes endavant, som conscients que en certes parts del país i del món està ocorrent el contrari." En concret, Sullivan, qui ha estat director de *The New Republic* de l'any 1991 al 1996, acusa la religió: "Amb l'avenç del fonamentalisme, la condició dels gais es troba sotmesa a tota mena d'atacs en molts indrets, tot i que en altres llocs s'ha alliberat de la repressió."

Tancat al seu estudi de Nova York, Sullivan enllesteix un llibre sobre la tradició política i filosòfica dels conservadors, que veurà la llum aquest tan proper any 2006.

—Vostè diu que assistim a la mort de la cultura gai. Era inevitable?

—En algun moment havia d'arribar la fi. S'acostava a mesura que els gais aconseguien una nova llibertat individual i econòmica. La cultura gai era amenaçada pel fet concret que una important massa d'homes i dones homosexuals interioritzava el concepte d'ésser igual a qualsevol altra persona, de tenir el mateix valor que qualsevol altre dins la societat.

—Ha estat un final lent i gradual?

—Quan hi ha tants homosexuals que viuen la seva realitat a la llum del dia, quan gais i lesbianes es reconeixen també en l'àmbit laboral, quan homes i dones admeten la seva sexualitat davant la família, llavors s'ha assolit el punt en què és possible una integració dins la cultura dominant. A Massachusetts, com a Holanda, s'ha abolit el terme "matrimoni gai", perquè ara les parelles homosexuals es casen i punt. No hi ha cap diferència, ni legal ni cultural, entre el matrimoni de gais i el d'heterosexuals. S'ha acabat la cultura de l'exclusió.

—I com s'ha arribat a aquest punt?

—Ha estat el poder econòmic dels gais el que ha posat en moviment aquest pro-

cés, l'acceleració ha vingut arran de la crisi de la sida i l'esprint final l'ha donat el reconeixement dels matrimonis entre gais. Segurament, per a la pròxima generació de gais no hi haurà una cultura que es difereixi en res de particular.

—Quan vostè parla de cultura gai, fa referència també a la “cultura de bars i saunes”. Molta gent li respondria que aquesta és una cultura de...

—Jo em refereixo a un estil de vida

que comprèn tant homes com dones homosexuals. Entenc la cultura en un sentit ampli, és a dir, una cultura que s'ha creat en resposta a la marginació social, per tant, hi poso a dins també els bars i les saunes, els transvestits i els apassionats del “cuir”. Aleshores, estem parlant d'un sistema de connexió sexual i emotiva que s'ha format, per necessitat, fora del context de famílies tradicionals o no tradicionals.

—Hi ha aspectes de la cultura gai que s'han difós en la societat en general?

—L'art més preciós normalment és fruit del patiment i de l'aïllament. Serà això el que faltava: aquest potent conubi entre vida gai i tragèdia.

—Pel que fa a la comunitat, els gais ja no viuen una realitat feta de tragèdia. Vostè es mira el passat amb nostàlgia?

—És allò que anomenen maduresa. Ara estem preparats per integrar l'amor, el sexe i la família, una cosa que els heterosexuals fan des de sempre i que ho donen per descomptat. Ens hem fet adults i els nostres valors s'han transformat de transgressors a burgesos.

—Si els gais ja no són transgressors, qui ho és?, qui ha heretat la transgressió que ha estat símbol de la comunitat homosexual, a través de la droga, la promiscuïtat, les festes...?

—Tot el qui encara vulgui ser transgressor, ho pot ser, i també els gais, és clar. Però la transgressivitat ja no és una prerrogativa seva. Ara ser transgressor és una elecció, no una condició.

—Vostè sempre ha reconegut que és conservador. És feliç amb la fi de la cultura transgressora gai?

—Des del punt de vista econòmic, sóc un conservador, però en qüestions socials sempre he estat un liberal. Crec que la gent, tant l'heterosexual com l'homosexual, ha de viure com creu, d'acord amb els seus principis morals. Jo no sóc qui per jutjar ningú, però també és veritat que, històricament, els gais i les lesbianes han estat assenyalats com persones de segona. I, és clar, això n'ha condicionat el comportament. Si no dó-

Recuperem els Furs Enric Solà i Palerm

PROXIMA APARICIO

Dins la Corona d'Aragó, els valencians eren un regne amb àmplies llibertats. Tenien les seues pròpies Corts, el seu govern i sistema judicial i una hisenda pròpia, i es regien per normes autòctones: costums, privilegis reials, actes de Cort i les més importants de totes: els furs.

www.tresiquatre.com

Edicions 314
Col·lecció “Quaderns 314”

314 Enric Solà i Palerm
Manuscrits dels Furs

Quina lenta agonia, la dels ametlers perduts Toni Cucarella

Aquesta novel·la reconstrueix aspectes de la vida i les creences en un barri humil i perifèric de la ciutat de Xàtiva a finals dels seixanta. Un darrer reducte on encara sobreviu la cultura popular del poble valencià, en un món que, no obstant, prenuncia la seua desaparició just abans que la humanitat ha de posar els peus a la Lluna.

www.tresiquatre.com

Edicions 314
Col·lecció “El gir”
Núm. 65

El rei del rock Víctor Cotlliure

El rei del rock és una sàtira de les “lectures recomanades” als instituts, la literatura pretesament adequada per als nostres adolescents que els nostres adolescents no suporten. Amb un llenguatge cru i unes situacions divertides i delirants, però perfectament realistes, aquesta novel·la escandalitzarà els pares i els professors, però encantarà els estudiants.

www.tresiquatre.com

Edicions 314
Col·lecció “El Gir”
Núm. 64

A Itàlia, però, és temps de diferència

Hi ha un estacionisme mínim i militant que explica perfectament alguns girs culturals. David Leavitt, escriptor americà i homosexual (no "escriptor americà homosexual", ara s'entendrà per què), va confessar a *The New York Times* que realitza un petit gran gest cada vegada que entra en una llibreria: traslladar llibres de la secció de narrativa gai a la secció de narrativa i punt. "Tornar-los al seu lloc exacte, segons l'ordre alfabètic i promiscu de la literatura." Cap escriptor italià homosexual (no "escriptor italià i homosexual", encara no) podria, encara que volgués, fer el mateix, perquè a les llibreries italianes no trobarem gairebé mai una secció pròpia de "narrativa gai", ni a les universitats, per exemple, d'"estudis gais". La diferència pot dissoldre's, pot alliberar-se d'etiquetes, si primer s'ha reivindicat i s'ha reconegut aquesta diferència. Abans, conta Leavitt, era revolucionari publicar una novel·la gai o obrir una llibreria gai, "avui dia és revolucionari abolir la categoria". Una revolució, o contrarevolució que, segons Sullivan, als EUA ja s'ha produït: "L'homosexualitat és com el temps atmosfèric, és i punt", escriu al seu assaig: nuvolat i serè, sense judicis ni conflictes. Per mantenir la metàfora meteorològica, a Itàlia hi ha huracans, inundacions, sequeres..., perturbacions. Abans d'arribar a l'osmosi, a l'abolició dels adjectius, a la deposició pacífica de la identitat, encara fa falta concloure

la revolució (social, política i cultural) de la diversitat. Giovanni Dall'Orto resum el debat italià així: d'una banda, diferència; d'una altra, integració. "La lluita homosexual sempre ha estat una lluita cultural. S'ha tractat sempre només de fer canviar opinions, mentalitats, punts de vista. En resum, s'ha tractat de canviar la cultura", afirma. Una lluita alentida també des de l'interior del moviment gai, per tots els que proposen no "guetitzar-se", perquè la cultura és una sola i no tolera adjectius. Francesco Gherrei conclou dient: "L'escriptor ha de demostrar la veritat dels sentiments i de les emocions dels seus personatges, no la seva caracterització sexual. Teòricament, no hi ha llibres homosexuals. Un escriptor gai té la justa pretensió de llegir el món en la seva totalitat, no accepta interpretar només un aspecte particular de la realitat. L'escriptura no és ni heterosexual ni homosexual." Per això, rebut Dall'Orto, "Itàlia és l'únic país europeu on tota la cultura gai existent es produeix fora de les seves fronteres i en contraposició de l'establishment cultural. El qual queda dominat per la cultura que, amb l'excusa de no tenir adjectius, amaga els que té: heterosexual, catòlica, masclista, racista i burgesa." Mentre allà Leavitt canvia llibres de lloc, a Itàlia el debat encara es resumeix amb el títol d'un recent i interessant assaig de Tommaso Giartosio: "Perquè no podem no dir-nos."

nes a la gent cap objectiu a què pugui aspirar, com ara el matrimoni, llavors no ens podem sorprendre si aquestes persones no responen a les expectatives de la societat. En canvi, si els gais són tractats com iguals, sí que es pot esperar d'ells la mateixa responsabilitat social i individual que es demana a qualsevol altra persona.

—Quan parlem de cultura gai, què té d'única i irrepetible que la diferència de la cultura d'altres minories?

—Prenem, per exemple, els nois negres. Vénen al món en una societat que sent alhora el pes i l'orgull del passat que l'uneix. A través d'institucions culturals i comunitàries, com les esglésies, aquest passat es transmet de generació en generació, i constitueix la base mitjançant la qual un individu s'identifica i es reconeix en la seva comunitat. Els nois homosexuals, però, fins ara no han tingut mai tot això. Durant els anys més formatius, s'han vist forçats a prendre consciència de la seva diversitat. Tot això, en canvi, ja ha canviat: ara els adolescents gais i els heterosexuals tenen les mateixes referències socials i culturals. Psicològicament, se senten més segurs, menys aïllats i més semblants als

seus coetanis. La transformació ocorreguda en els últims anys és, si més no, sensacional. Pensem, per exemple, en el Boston College, una institució universitària catòlica. Fins a la darrera generació, la paraula homosexualitat ni tan sols s'esmentava. Hi vaig estar fa poc i vaig conèixer el president dels estudiants: i és un noi *pijo*, conservador i gai. El que ha esdevingut al Boston College passa també en diverses universitats a tot Amèrica.

—Ha posat l'exemple d'una prestigiosa institució catòlica. Creu que l'Església catòlica va contracorrent pel que fa a la integració i l'assimilació d'aquestes persones?

—És trist admetre-ho, però és així. L'Església no sap afrontar aquest tema. I un dels motius, precisament, és que l'Església mateixa forma part de la vella cultura gai.

—Com diu?

—Vol saber què és la cultura gai? El Vaticà i l'Església en són l'últim bastió, perquè la vella cultura gai és la cultura de la vergonya per la pròpia sexualitat. És per això que són tan contraris al canvi i que no volen la nova cultura gai integrada. Per poder veure

un canvi de debò, cal esperar un salt generacional.

—Els fonamentalistes cristians a Amèrica s'alegraran de sentir-lo dir que s'ha acabat la cultura gai. O potser temen encara més l'assimilació?

—En general, la dreta conservadora és contrària a la promiscuïtat sexual i tampoc no vol que els gais es casen. Aleshores, què volen? No poden guanyar en els dos fronts. Paradoxalment, l'aliat més fort de la vella cultura gai és la dreta religiosa, que prefereix assenyalar amb el dit la marginació en lloc d'abraçar la integració. La seva esperança és que, un dia, com per art de màgia, deixem d'existir, la qual cosa és una fantasia, perquè els homosexuals existeixen des de sempre i continuaran existint. Arribarà un moment en què la dreta religiosa haurà de triar: és millor acceptar els gais per al bé col·lectiu o marginar-los per a sempre? És millor exigir als homosexuals que siguin ciutadans responsables o negar-los l'existència i usar-los com bocals expiatoris?

Andrea Visconti

© L'Espresso – EL TEMPS

Traducció: Yolanda Guirao Sánchez